

№ 112 (532)

Газет лезо
ВЛКСМ Коми Обком

декабр
5-д лун
1935 во

КОТЫРТНЫ ДА ЈУРНОДНЫ ЗАМЕЧАТЕЛНОЈ ДВИЖЕЊЕОН

Областувса да карса партактив собранје вылын Семичев јортлн замечанијесы сы жылые, мыј мјан комсомолыс „руководителјасыс вескддичсны сдмын велддичмд, а комсомолецјассд вунддичсны“, а мыј, „Ферт, колд велддичны, но велддичны не сдмын велддичмд вдсна, а медым сјд велддичмыс лоі стахановскдј движенје паскддичмын воронд“, инмд областувса став комсомольскдј организацијалы, і медвоз сјд руководителјасыс.

Од збылые, мыј вчичсны комсомольскдј комитетјас стахановскдј движенје паскддичм куға, і погддич шуны кдт куцдмкд ужс вчддичмд тајд вопрос куғаыс, кор том стахановецјаслыс лядсд областувса организација век-на оз вермы лыдфыны чунјас вылын? Пример вьлд ботсны Горкоммолс. Горкомса секретар Роч е в јорт аздма сдмын-на кык том стахановецдс. А разве карса промышленндј предпрјатјејас вылын томјдзыс ужалд еша і на пдвсын абуде стахановецјас? Горкомлн на жылые тдддичмыс артмд сы понда, мыј Горком да томјдз костыс том стахановецјасдс тддмалдмын, томјдз пдвсын стахановскдј движенје котыртдмын талундз-на ыжыдаліс равнодушјелдн да тајд ужс днас еінјас бдждн вчддичмлн етена. Стахановскдј движенјесд колд котыртны, но тајд могсд бурец да і абу гдгдрводмны горкомын.

Љбд ботсны Јемд нса рајкомдс: Рајкоммолса секретар Мелехин јорт всталис уна ударндј бригадјас жылые, том ударникјас жылые, но вдрын ужалыс тддичны том стахановецјаслыс нмсд, вчед да овсд вставны ез вермы. Сјд ез вермы весіг подробндјжыка вставны і рајкомса меропрјатјејас жылые, мыј најд кдсдичны вчичны том стахановецјасдс быдтдм куға, на пдвсын ужс котыртдм куға. Рајонндј организацијаса вескддичмылн ем сдмын гддичник верпасјас торја участокјасыс.

Сашкд рајкомјас да горком та куға ассыныс нндм вчддичмсд кутасны вевттыны-оправдајтны „объективндј“ помкајасдн, мыј најд ужалдны і ужалісны политучоба,культурно-массдвдј ужс да мукдд торјас котыртдм вылын. Тајд,Ферт, гдгдрвоана, мыј і политучоба і культурно-массдвдј ужс колана да важндј делдјас. Но од комсомольскдј руководителјасыс оз-жд ков вунддичны і сјд, мыј мјанлы, комсомольскдј организацијасыс стахановецјаслн движенјесыс лод оз сдмын ыжыд хожајственндј значенједн. Тајд движенјесыс мјаззам замечательндј школа, кдн мјандн бура да куждмдн вескддичг дырјі комсомольцјас да томјдз ботсаны ыжыд коммунистическдј воспитаније, тајд налы лос ыжыд школадн, кдні мј вермам дај долженде воспитаније-большевистическдј кадрјас. Вот тајд тддичанлунсд комсомольскдј руководителјас пдвсыс унадн і абу гдгдрводмны.

Стахановецдн кдсд лоны быд комсомолец, быд том работдј, том колхозник, од та вьлд едлмјассд ездд мјан вожд Сталин јортлн речыс. І могыс комсомольскдј организацијасыс лод сыын, медым етсавны налы лоны стахановецјасдн. Талунја корреспондентијасыс Вања Јуркин жылые зев тддичанаа тыдалд, куцдм зугјас паныдасдны сјд морт возас, кодјас кдсдичны лоны стахановецјасдн. Пасвартны зугвдчыессд, косноетсд да бјурократизмсд кдгајственндј, профсоюзндј да мукдд организацијасыс вескддичлыес пдвсыс, кыпддны ков стахановецјасыс бур культурно-бытдвдј условјејас лдсддм вдсна, шыбитны комсомольскдј активдс том работдјјас да том вдрлезыес пдвсын массдвдј агитационно-пропагандастскдј ужс нудддм вьлд, зкдз і пыр-жд вежны отношенјесд стахановскдј движенје котыртдм да сјдн вескддичм куға,—со талунја могјасыс комсомольскдј организацијасыс лн.

Гдгдрвоана, мыј вдрлезан план тыртдм мјан областын лод ыжыдыс-ыжыд хожајственно-политическдј уждн. І тајд могсд олдмд пдртдм решајтдны јдз, і медвоз сецдм јдз, кодјас ужалдны вьлногдн, стахановецјас ногдн. Быд комсомолецлн, коді ужалд вдрлездмын, мог—лоны аслыс стахановецдн дај пдртны стахановскдјдн ассыс бригадасд, вдручастоксд. А медым табз воддичны, комсомольскдј руководителјасыс колд зыжыка котыртны тајд делсд да быдлун вескддичны замечательндј движенјенас.

Комсорг петкддлө прімер

Напалков Петр Ілјич—быдлун вчдд 78 кубометрдн. Сы бдрыс вчддичны і аслас бригадыс јортјасыс. Ыжыд производителност шедддичны бригадысн уж бура котыртдмдн, техническдј кружокын бура велддичмдн. Ас выдывыс боотдм ебязательство бригадасы шленіас пдрддичмдн тыртисны-нн 60 прдч. вьлд.

Напалков Петр ужалд комсоргдн. Сјд прімер петкддлө і общественијд ужын. Кор воісны газетјас Сталин јорт речдн, сјд первој боотоіс тајд документсд проработатдмдс да велддичмдс. Тддмаісны асслыс бригадысн, сеооа шуісны проработатдм мукдд бригадјасысн. Петд отенгазета. Ужымо повазательс петкддлөны одд да гдрд пдвјас пыр. Ем воіснндј делд велддичм кружок.

Собраније выдывы, кор велддичны Сталин јортмо реч, ставыс шуісны лоны стахановецјасдн да бригадасд пдотын стахановскдјдн. ЛАТКИНА. Жежим вдрпункт Куломдн р.

КОМСОМОЛЕЦЈАС ПЕТИСНЫ УЖАЛЫГЈАС ПОВСО

Нојабр 26-д лунд сфереванијеса комсомолецјас проработатдм Сталин јортмо реч. Собраније бдрын быд комсомолецлн индичны колхоз да вдручасток, сени Сталин јортмо речсд стахановскдј движенје жылые проработатдм вьлд.

„Свобода“, „Выдывы“, „Красрдј плуг“ да „Октябр победа“ колхозјасысн шуісны котыртны агровоотехника велддан кружокјас. Кыккутмојасдн индичны Мајбыровадс, Удоратиндс, Невтеровдс да Ульяновдс.
НЕСТЕРОВ.

Стахановец Ів. Јег. Јуркин (вдрзавод)

Мугінскіј јортлн телеграмма

Соломбалаван (Војвыс крај)
СССР-са СНК Молотов јортлы

Нојабр 30-д лунд војса сменаын пиліті 336,855 кубометр вдр, коддн вевтырт Белоруссјјасыс медбур стахановец рамшик Рушкодн сувтддм производителностсд.

Ескдда тіјандс, мыј почд вчичны тајд рекордсыс на унжык.
Васіліј Мугінскіј.

Таз быдмис, олө да ужалө стахановец Вања Јуркин

Јуркин Иван Јегорјевич чужлөма Слөбддасыс голд креотанин оемјаны, 1914 во. Чужіс сек, кор Росојја пасталымо ужалымо јдз мугалисны империалистическдј војна фронтјас вьлд. Муныс медбур удалаа вынјас, гортјасд коліны сдмын пдрыс да том. Кымын јур секі ордісны да мыјтдм вдр кдтисны цар Николашкылыс да кыз рушкыа дармоједјасыс пдталытдм горшсд тыртдм вдсна!

Секоа оіркурыс олдм јывомс Вања оз тдд. Секоа олдм јылыс сјд сдмын тдд кыгајас выдывы лыдддмдн да торја јортјас оорныс кываомдн.

Вања быдмис да сдмис секі, кор адгорта јдсд чукдрвасны вөлі шыбытдма властвујтдмыс да зкдз выитсдмддм, кор стравыс став ужалымо јдз некуцдм нарвтыјастдг, долыс

да кыпдда стрдйтдм социализм.

Партија да совет влаот артыштны почтдм мында оетисны мјан томјдзыс вөласд велддичмд, ассыс тддмлуисд кыпддмд, развјатдм талантјассд. Кымын оурс да вьлнојас том морт бні велддич мјан вузјасын, технјкујасын да уна пдлөс курсјас выдывы! Кымын оурс том нылака да зовка выдывы техника советскдј заводјасын да фабрикјасын ужалт воз велддичмд пыр воісны инженерјасы да технјкјасы!

Велддичмыс — премијасыс да почетној граммат

Вања ез ло батыскоф награмотндј, коді весіг кырмаовысд оз куж.

Сјд велддичмд первој шупдда школаын да кујим во сайын поималис вдрзавод бердса ФЗУ. ФЗУ-ын велддичмд кык во да дыв, і пыр петкддлөс отличндја велддичмдн да сознательндј бур дисциплина кутдмн образцјас. Школаын вөлі медбура велддичмдн, бур общественникдн да организатордн. Од ез прдстд велддичгас унаыс сјдс премирујтдмн да школаыс петігон наградитны почетној грамотадн.

Но школаын сјд сдмын-нн збыл велддичмын кдсдмис, теоріјасыс. Главндј велддичмыс сјд практическдј уж выдывы. Тајдс Вања бура тддс. І кор сувтис токарндј станок дорд, кутис велддичмд ставокысыс да кертјасыс, асовмлуисд, велддичны ужысыс технјкыс, дтддд велддичмын ортча станокјас выдывы ужалымо маотерјасыс.

Таоан Вања лдн паноіс тыр вдр олдмыс, удыс. Сылн медбур другыс, мөвпаланторныс да „мамныс“, кыці шулывлд ачыс,

(Вөдө вчдд 2-д листбөкыс)

Міжан онімоқ шығын социалістік рөһінәһи меһбур піһанјас, сталинскөј заһвалка геројјас-стахановецјас—забојшћик Алексөј Стаханов, куһнец Бусыгин, машинист Кривонос, ткачиха Марија Виноградова, забојшћик Фуканов да обувшћик Сметанин.

Сталин јорт речлы вочакыв виҙоны виль обязательствојас бостөмөн

Ворса первичној комсомольскөј организацијајасын паскыда проработайтөны Сталин јортлыс реч стахановскөј движеніе јылыс. Сталин јорт речлы вочакыв комсомолецјас да томјөз вочавидөны виль обязательствојас ас виланыс бостөмөн да вөрлеҷөмүн уж производительност кыпдөмөн.

Батурордса „На подеме“ нима колхозыс (Акино) комсомольско-молодожнөј бригада ужалө Кочмос јуын. Но јабр 28 бд лун кежлө бостөм обязательство пөрбөчөмөн тыртөма 60 прөч. виль. Комсомолецјас Малафијев Ол. Одр. да Туркин С. П. вөчисны 300 кубометрөн морт виль. Том нывбабас повсыс бура ужалөны Малафијева Јекатерина да Туркина Ына. Луннас норма серти колд вөчны 2 км. мелкотоварнык, а најд вөчны 4 да 5 кубометрөн лун. Малафијева да Туркина өни сетисны шөбдөчөм комсомолд. Первичној организација примитис кыкмансө комсомолд.

Кор воисны газетјас Сталин јорт речөн, бригадаса собрание вилын комсомолецјас котыртысны речсө лыддөм. Сөсө заводитчис сорнијас, висталөны асланыс уж да олөм јылыс.

Бригада ас вилас бөстис

обязательство пөрбөчөм куҗа плансө 100 прөч. виль тыртны декабр 15-бд лун кежлө, а кыскасөмөн январ 15-бд лун кежлө. Меһдым нөшта-на виль кыпдөны ужлыс производительност да овладејтны вөрлеҷан техникаөн, шуисны јонжыка вөдөчөны технической кружокны.

Виль обязательствојас Сталин јортлыс реч проработайтөм бөрын бөстисны і „Труд“ колхозса комсомолецјас (Виз селсөвет). Группорг Вас. Ф. Подоров март 15-бд лун кежлө көсјөс вөчны 600 км., Ст. Амвр. Подоров март 1-бд лун кежлө—500 км., В.І. Пархачев—500 км., Подоров Ів. Мих. да Јарапов—500 км. да комсомолка Генукова Вера көсјөс март 1-бд лун кежлө кыскавны 650 км.

Турјаса вөрпунктын нөбдисны вөрлеҷө-ударныкјас көд слот. Участвујтис 60 морт. Сталин јорт реч јылыс доклад вөчис рајкомса секретарөс вежыс Колегов јорт.

Комсомольскөј собраниејас вилын Сталин јортлыс реч проработайтөм бөрын, комсомолецјас өнөдөны бригадасө, меһдым вөрлеҷө масса повсын проработайтны Сталин јортлыс речсө.

Ів. М-н.

ВЕРМӨМЈАСӨН ОБЈАЗАНӨГ ВЕЛКӨЈ СТАЛИНЛЫ

Стахановецјас ставсојужса совещание вилын Донбасса забојшћик Алексөј Стаханов висталис:

Матыөтчө вөли Международној јуншескөј пражнык, і меным окота лоі пасјыны тајд лунсө рекордөн уж производительност куҗа. І вот шахтаын шуим: забојшћикөс лөчны став лава вилас. Август помын ме ордө локтисны шахтаса парторг да участкас начальник і шуисны лавад летчыны меным. Ме жык окота пырыс примити налыс вөзјөмсө да војнас август 31-бд лунлы паныд муні керавны. Ужалі зөдөчөмөн 5 час. Мерајтис-

ны і тыдовтчис, мы ме орди став лавасө і кералі 102 тонна.

— Тајд буракө сылы лышнөј гижисны,—шубоны вөли, кор ме петі шахтаыс. Ови сменаөн та мында ізшом керавны (перјыны) сјдө ез вермы...

Меһдым фелсө закрепитны да доказаны ескытөмјаслы, сентябр 3-бд лунө шахтаб мөкөд шөд летчис і парторг Фуканов јорт. Сјдө ужаліс өти сменада өетис 115 тонна. Но Фукановлы первојсө бара-жө ез ескыны. Ковміс летчөдөны нөшта өти мортөс. І којмөд мортөн шахтаб летчис комсомолец Конце-

далов, коді бөстис виль рекорд—өетис 125 тонна. А некымын лун мысты ме орди став рекордјассө, первој сеті 175 тонна, а сөсө і 227 тонна.

Воҗсө ме төлыснад бөстлывлі 500-600 шатөн. Но өни сентябрын бөсти 1000 шат, мијан парторг Фуканов јорт—1338, а Концедалов јорт—1618 шат.

Міјан странаса шуда оломнас, мијан рөһинса славајаснас да гажлуннас мијобјазанө великөј Сталинлы. Сылы, большевистскөј партијалы, мијан радејтана рөһиналы ми дагөс сетны асөыным став олөмнымсө.

Ми меһа шуда јөз

Јевд. Виноградова—Ногин нима Вицугскөј фабрикаыс ткачиха, стахановецјас Ставсојужса совещание вилын висталис:

— Ме вистала, кыҗі ми ужалам стахановецјас текөвилјас. Ме воҗсө ужалі 16 станок вилын. Неважөн ме вөли Москваың, Молотов да Андрејев јортјаслы сеті көсјөм, мы кута ужавны 160 станок вилын. Асым көсјөм пөрти олөмдө. Оні ме ужала 144 станок вилын.

Кыҗі ми ужалам? Мијан могыс лөб сыын, меһдым бура төдны техника, вөдө-

ны станок і меһа главнөјыс, радејтны ужсө і дружитны сменшћикакөд. Тајд—меһа главнөј.

І нөшта—маршрут. Воҗсө ми ужалі 16—26 станокјас вилын, котралі өти станок дорыс мөд динө, нинөм мијан оз вөли артмы.

Өни ме ужала 144 станок вилын. Ми обслуживајтам најсө чоры маршрут серти. І мы-жө? Оні плансө пыр тыртам 102, 103, 106% виль.

Онија уж да нормајас ми ог лыддө префелөн. Сталин јорт, ме сөта көсјөм, мыј ог сувт та виль, төлыс

мысты ме вуҗа 150 станок виль і сөта брактөм, миры меһа бур качества продукция.

Кушөм мијанлөн зароботкыс? Воҗкө ме бөстли 180—200—270 шат, то өни 144 станок вилын менам уждөној лоас 600 шат.

Сталин. Зөв бур. Виноградова. І меным окота благодаритны Сталин јортсө, партија Централној Комитетөс да совет-властөс тащөм шуда олөмыс, кушөмын ола ме. Ме шуда, кыҗ некор. Тајдөс ти, Сталин јорт, сетинь меным.

Таҗ быдмис, олө да ужалө стахановец Ваһа Јуркин

лоі станок, сы вилын ужалөм. І кујим во бөрын—өни, Ваһа лоис заводса почетној мортөн. Оні сјдө ем квалифицированној токар-өлессар, Горкомполса да горсоветса шлен, цехса комсорг. Честнөја удалөмоыс унаы-нин премирујтисны да тавөса Октабрскөј пражнык дырји наградитисны мөд почетној грамотаөн.

Өти лунө—43 шат

Морт тем-на, но оломыс жык, кыҗ шуылвасыны.

Удаліс өти станок вилын. Но реғыд кутис аздыны, мыј куҗанлуныс тырмас-нын ужавны кык станок вилын. Видліс кык станок вилын удавны—фелөмыс мунө. Луноа уж вор-кајассө кутис тырваны 180-200 прөчөнт виль дај уадык. А бд кымын уадык вөчын, сымын уа і өм боотан!

Тајдө вөли воҗдык-нин. А мы-өб газетмы кутис адывны Стахановјас, Бусыгинјас, Сметанин-

јас да странаса мукөд знатиөј јөзјас уж показателјас јылыс, стахановскөј движеніе пакылөм јылыс, мијан заводјасын да фабрикасын стахановецјасөн чүдөсајас негкөдөм јылыс, да нөшта нојабр 22-бд лун рытө парткомны ооритисны та јылыс, том большевик вомгорулас асыс топыда шуис:

— Лоа стахановецөи!— да мыјкө мөвзааг тыр топыда воөдаліс аслас квартаөб.

Рытнас шөјчмыштис. А војнас өтиасөн петис виль вөрзаводса механической цехө да сувтис ужавны кујим станок виль, і көкјамыс час ужалөмөн лунса технической уж нормасө тыртис 500 прөчөнт виль. Ови војса ужалөмыс бөстис 43 шат өм.

„Верма сетны нөш-та уадык“

Тајдө-нин Ваһалөн да механической цехысөн рекорд. Но

Ваһа омељөја шуө, мы „таҗ-жө нормальнөја ужалөмон верма сетны нөшта уадык“.

Кор механической цехө пырай, сјдө уа јөз пыщөмо отнасьө оинивд шыбытчө. Ужалө аккратнөја, точнөја, некушөм промехтөг. Станок ужаліг коти деталсө боотас, виөддас, мерајтас, точнөја пуктас, мунас мөд станок дорө да бара сјдө-жө. Ужалө бытчө термоөтөг, но кјасыс прөжма јылыс мөв вөрөны-удалөны. Ачыс некор шынөтөв ов ован.

Сылөн быд минут дова, быд оекунд учотны. Уҗсө котыр-төма сјдө, мыј инструментјас дөбөдәдә воҗвыс да бура, і удалғас сылөн лубөј инструмент ки улас. І Ваһалөн главнөј дозаторјас сыын, мыј сјдө пыр мөвпалө, корөб виль методјас, кыҗі еокө ужавны нөшта буржыка, станокјасыс пычкытныс став выисө, мыј најдө вермөны сетны.

Быд ужалөм бөрын станокө прөвөрајтө, чөвөтө да мавтө, і аскынас некушөм манитчөтөг бара заводитө ужавны.

— Уҗтө-бд колө радејтны,

станокјастө колө сөстөма визны, —вөтвәдө Ваһа.

— А торкөас-кө либө кыткө жуғалө, сөки код вөчөс?

— Ачыс. Ме тајдө став стапөкыс шымын куҗа бура удавны, і најсө дөбөдәдә.

Ужалғас Ваһа велөдө да отсәдө јортјасысы. Ови сымыс уа торө велөдөчөны вөлг пөрыс токарјас, кодјас 20-30 во-өн удалөмабө токарнөј станок-јас вилын.

„Овны лоі лөсыд-жык. Овны лоі гажанжык“

„Мијан революциөдон асоөма торјаланлуныс сыын, мыј сјдө јөзавы өетис ме сөмын мөзлуи, но і материальнөј благојас“ (Сталин). Ваһалөн-кө батыс бураак дырјыс вөччылис-паөтаөлис јеҗыд дөра гачөи, ас кыөм оөра дөрамо вурөм дөрөмөн да сукмаөн, Ваһалөн өни ем кык виль коөтум дај којмөдөс вурны сөгөма. Ем төвоа кык бур ној палто. Но тајдө-өмө-на? Мијдөтө сылөн вильмо-виль мукөд пөлөс пакөмыс!

Өни оөра дөрамо вурөм дөрөмјас новөмтө сөмын-ныс оөрам тујө бөөтөны, көв сјдө неважөн-на вөли зик өви бур новавторөбө.

А кушөм рабөчөј либө гөлкөреванын пинө вөжөн думайт-лис газетјас суздөм да сјдөс регуларнөја лыддөм јылыс, квартаөб радио пыртөм јылыс, художественнөј литература лыддөм да тандујтныс велөдөчөм јылыс, лункөстмыс пыр виль кино картинајас виөдөм јылыс, коді ставыс Ваһалөн ем?

Тамө-на уадык. Ваһа өни корөб нөбны патөфон, но ша-гачынас абу. Заводса рабөчөј кооперативныс неокөдөмыс өв көсјыны мөгидөны рабөчөј-ас-дыс пыр кыптан культурнөј корөмјассө, сөшөм төварјассө оз вайны.

„Ме велөдча инженерөз“

Ваһа оз коөма пөр лөзы токар-сьесарөн. Ас воҗас пук-төма мөгөн—өни удавны чест-нөја, а сөсө велөдөчөны инженерөз.

Тащөм мечтасыс, уверөниөја

Лузса райкоммолөн Цекамоллыс шуом комсомолецяс пөвсын політобразованіе котыртөм куза олөмө пөртөм жылыс ВЛКСМ Обком бјуролөн шуом (Луз райкоммолса секретар ЧУМАНОВ јорт доклад куза)

Лыдфыны, мыј ВЛКСМ Лузса райкоммолса котыртис ужсө комсомолецяс пөвсын політобразованіе котыртөм жылыс ВЛКСМ ЦК-лыс шуомсө олөмө пөртөм куза, ез понав вөрүн комсомолскөј політсет котыртөм, чүгіс пропагандістјасөс бөрјан пөрадок жылыс ЦК-лыс постановленіесө (вынебдалігас бјуро выдө корлісны сөмын 13 пропагандістөс 43 пыщкыс).

Пропагандістјаскөд семинарјас нубдөбны оз регуларнөја, асланыс школаын уж жылыс отчөтөн пропагандістјаскө бјуро выдө абу корлөмадө.

Онөз райком оз төд неграмотнөј да малограмотнөј комсомолецјаслыс лыдсө, мыј вөсна політсет укомплектујтөмсө торја первичнөј организацијасын нубдөма формалнөја. Райком петкөдліс нөжмыда вөрөм рајцентрын общеобразовательнөј школајас котыртөмын.

Ташөм положеніесө воэө выдө терпінны поэтөмөн лыдфөмөн ВЛКСМ Обком лөн бјуро шуө:

1. Щөктыны ВЛКСМ Лузса райкомлы пересмотрітны да вылпөв укомплектујтавны політпросвещеніе школајаскө да кружокјаскө сөщөм организацијасын, кытөн комплектујтөмсө нубдөма формалнөја, заочнө, комсомолецјаскөд да комсомолјаскөд воэвв сорытлытөг да прімітны мерајас тырмытөмторјаскө бырөбөм выдө.

2. Отменітны ВЛКСМ Лузса райком бјуролыс шуөмсө пропагандістјаслыс состав вынебөдөм жылыс кыці формалнөја да не вескыда індалөмјаскөс (бјуро выдө моравлытөг да накөд воэвв төдмастөг) да щөктыны райкомлы вылпөв відлавын пропагандістјаслыс составсө, сөмын вынебөдны быдөнкөд торјөн воэвв төдмастөмөн да быдөндөс рајкоммол бјуро выдө корлөмөн.

Пропагандістјаслыс персоналној епісөкөсө подрөбнөј характеристикајаскөн ыстыны ВЛКСМ Обкомө.

3. Бөстны төд выдө Чуманов јортлыс јуртөмсө сы жылыс, мыј рајкомса руковөдщөј работнїкјас—бјурөса шленјас ужалөны школајасын да кружокјасын вөскөдлысјаскөн-пропагандістјаскөн.

4. Фекабр 5-өд лунөз рајон паставыс төдмавын неграмотнөј да малограмотнөј комсомолецјаслыс лыдсө, неграмотнөјјас да малограмотнөјјас школаын налыс велөбчөм котыртөмөн.

5. Індыны ВЛКСМ Лузса райкомлы рајцентрө общеобразовательнөј школа котыртөмын нөжмасөм выдө. Щөктыны фекабр 5-өд лун кежлө ештөдны тајө школасө комплектујтөм да обеспөчїтны сетөн занавїејаскөсө регуларнөја нубдөм.

6. Луз рајонө командїрујтны Језїмов јортөс політобразованїеыс тырмытөмторјаскөсө бырөбөмын организацијасылы отсөг сетөм выдө.

7. Тајө решенїесө јөздөны печатын.

ВЛКСМ Обкомын секретарөс Вежыс АУШН.

Проработатөны Сталин јортлыс речсө

Ручса колхознїкјас да колхознїцјас заводітїсым проработатөны Сталин јортлыс речсө, кодөс вїоталїс стахановецјас Ставојузса медавөза совещенїе выдөмы.

Нөјабр 27-өд лунө дої проработатөма 7 полеводческөј да 5 скөтөвчєн бригадјасын. Сөні колхознїкјас бұра өөрнїтїсым. Сөтїсым көсїюөм ужавны буржык, выдөнджык проїзводїтельностөи да буржык качествөи. Шуїсым паөкөдїны опытсө медбур колхознїк-ударнїкјаслыс, кыці машинїст Кїрушев Алексөејаны, кодї 2 вөла вартан машинаөн проїзводїтельностөс кыпөдїс 203 пудјөз суткын, Кїрушева Алексөвдралыс, кодї шабдї кудөм вөчөмын нормасө тыртө 1,5 пөв да мукөдјаслыс. Проработкас меда активнөја мувїс „Вөкыд туї“ колхозса бригаданы, көнї 39 мөрт пїмо выстүпәјтїс 17 колхознїк.

Хөзїнов.

Решенїејас пөвсө вөјөм горкөм

Оз поэ мыждөмы Сактыкөрсө горкөммолөс вөведәјтөмысө. Тавї најө правөсө. Звөдәнїејас куза павнїас тыртөмы сөдгөдөн, і вөпөвөсїас вөведәнїејаскө сөвтөмы сїз-жө тырмымөи. Нө ВЛКСМ ЦК XI-өд пленум бөрүн горкөммол бјуро выдөмы фекабр 1 лунөз өбсүдїтөмын 130 вөпрос, і сы пыщкын сөмын 3 вөпрос первичнөј организацијасын полїтучөба муөм јыламо і нїөтї вөпрос том нывбабајас пөвсын уж котыртөм јыламо.

Кыці тајөс дөнјавны? Раэвө танї оз төдчө перестројкалыс главнөј мөгөсө горкөмолөи гөгөрвөтөмысө?

Лөбөдны пөрадок „комсомолскөј овмөсын“

Төмантөм чөмөдан да безграмотнөј протоколјас

Комсомолскөј комїтетса секретар Моторїна јорт ужалө оз-на вөжон, но комсомолецјас пөвсын авторїтетыс луныс-лун кыптө.

Шуны, мыј сыдөн тырмө-нын сојузнөј ужын став качествојасыс, оз поэ. Сылы колө ыжыд отсөг і рајкоммолөвн і первичнөј парторганизаціјасын, медөм освоїтчїс став комсомолскөј ужнас.

Онї став комсомолскөј организацијасыс ужалөны асланыс „өвмөсын“ пөрадок лөбөдөм вылын. Тајө ужас бөстөмыліс і Улјанаса комсомолскөј комїтет. Лөбөдәлісны папкајас, вурлісны документјас, відлалісны учөтнөј карточкајас да с. в.

Вїзны став комсомолскөј документјас бур мөстәын—лөб өнї требөванїедө комїтетлы. А көнї жө хранїтө комїтетса секретар Моторїна јорт комсомолскөј фелдјаскө? Омөлік чөмөданын, кодї вїзөб өбщөкїнїејас аслас крөват улын. Документјас вїзан мөд мөстәыс-портфель, көнї і вїзөбны учебнїкјасыс да тетрафјас.

Вїдлалам учөтнөј карточкајас. Кык-кујим карточка вылын сөмын ем печат да кырымпас. Уна карточкајасө абу пасөдма комсомолө пыран кад, бїлетлыс №. Спїсок сертї, кодөс лөсөдөма комсомолскөј бїлетјас куза, 5 комсомолөцлөн абуөс учөтнөј карточкајасыс. Моторїна јорт вїзталө, мыј і рајкоммолын өкмыс комсомолөцлөн абу личнөј фелдыс.

Төдмасөм комїтет засөдәнїејасө да өбщөј собранїејасө протоколјаскөн. Сїнмө шыбїтчө гїжанөамлунлөн неграмотност да өбщност. Прїмер выдө, сөнфебр 8-д лунөз кывзөмны комїтет уж жылыс отчөт і постановленїеын гїжөны:

1. Основной задачей КСМ организации является воспитание молодежи.
2. Уделить внимание на выдвижение актива.
3. К юбилею комсомола (это к 10/IX—, за 2 дня!—ред.) чтобы КСМ хозяйство в порядке.
4. Для работы среди девушек выделить работника.
5. КСМ собрания проводить в соответствии с решением ЦК...

...І сїз воэө. Гөгөрвөзана, мыј ташөм өбщөј шуөмын нїнөм выдө оз өбязывәјтнї комсомолскөј комїтетөс, нї комсомолецјаскөс.

І ташөм сама став постановленїејасыс, кодөс прїнїмајтөмны комїтет бјуро (?—таэ гїжөны протоколјас-

ын-М. G) засөдәнїе вылын да өбщөј собранїејас вылын.

Кыці гїжөны протоколө собранїе вылын выстүпә-тыс комсомолецјасыс сорнїјаскө? Көлтчөны кык кујим фразәјас өбщөја пасјыштөмөн. Протоколјасө оз пасјыны комсомолецјасыс лыдсө, кодәс участвүјтөны собранїе вылын. Оз кырыманы собранїејасө јуралыс да комїтетса секретар, көтөс көн тајөс вөчны і өбязанөс.

Кыці ташөм өнөшөвїесө протоколјас дїнө дөнјалїс Косарөв јорт аслас выстүпө-ленїеын Ленинградса комсомолскөј актив вылын? Сїжө шуїс, „мыј протоколјас пөрсны прөстөј формалност. Сїжөс некөд оз гїж, некөд оз перөпсывәјтлы, оз формүлїрујт выстүпәтыслыс өсновнөј мыслјаскөсө, некөд оз төждөыс тајө протоколјаскөсө хранїтөм вөсна.

Прөсөнтөј менө грубөст вөсна, но мїжан артөма хамскөј өнөшөвїе протокол нубдөм дїнө.“ І воэө сїжө чүкөстїс: „Протоколө гїжө ставсө, мыј вїзталө рабөвөј комсомолөц, формулїрујтө сылыс мыслсө, іспөлзујтө сылыс індөдјаскөсө.“

Улјанаса первичнөј организација жылыс вөпрос сулалїс Обкоммол бјуро засөдәнїе вылын фекабр 2-өд лунө да прїмітөм шуөмын чорыда өлөдөма комсомолскөј комїтетса секретар Моторїна јортөс. Щөктөма јїк пыржө бырөдны тырмытөмторјаскөсө учөтнөј документјасыс (заполнәјтны став графајаскөсө), комсомолскөј документјас вїзны буржык мөстәын, спөциалнөј јашнїк лїбө шкаф (бур төманөн) лөбөдөмөн, ыжыджык кывкутөмөн оформләјтны протоколјас.

М. G. Улјана, Кудөмдїн р.

көсөжөмыс, ферт, вермас дөны дај өлөмө пөртөмын сөмын мїжан чорїзалаан страваса томјөвлөбөн.

Ваңа Јуркїн—допрїзвнїк. Сылам тавө прївїска выдө пырәлїгөн вїотәлөмадө, мыј тујө армїяө. І өнї Ваңа кїмкөд пырөы вїзө асымы эдорвїесө, медөмы вөкявалыны мїжан рөднөј Рабочө-Креөтанскөј Краснөј армїяө—полїтческөј, технїческөј төдөмлуи өетмө да културәд велөдөмо школаө.

Муиын көсө фїзїческї развїтөјөн. Сдәјтїс „ГТО“ выдө став нормәјаскөсө да өнї көсө сдәјтәвын нормәјаскөсө „Ворөшїлевскөј стрелок“ выдө. Та вөсна-жө-өд і смлмы воєннөј драмәјасын кїнөтө вїзөдїгөн камїтчөны медөв інтерөсәјөн.

А вескөдлысјас сөмын болөдөны

Јуркїн јорт проїзводственнө-технїческөј нормәјаскөсө өнї быдлуи тыртө 300—400 прөцент выдө, луннас уждөвсө боөгө 20—40 шәјтөн. Нө вөкө-нөна уж вөчөмыс мувө чөчәлөмөн (скачкөобразнөја), а оз луныс-лун өтарө кышты.

Мыјын танї помканыс?

Помканыс сыын, мыј заводса дїректор Челөков да інженерно-технїческөј персоналыс абу дөбөдөмны ужас условїесө. Ваңа ужалө луннас, кор станокјасыс оз тырмын да лөб быт ужавны өнї станык вылын. Сөоза ужсө оз өетны воэвв, плавнөвөја. Ужәлг костыс унамы лөб станоксө сновтамын да ветлыны кузнөчәд деталјасла, і кочөгарјас лөка ужалөм вөсна парыс ічөт, өнергїјаскө өетөны өмөла да ужәлг костыс стәнокыс сувтавө.

Нө озө-мөј вөдї поэ квалифїкаціјатөм работнїјаскөсө станок дорөмыс вөштннм мукөд ужјас выдө да Ваңа код стахановецјасыс өетны почанлуи ужавны унжык станок вылын „өблөм бурмытөдыс“ (кыз шуө Ваңа), лїбө вүжөдны војөа өмена выдө? Озө-мөј поэ ужсө өетны плавнөвөја да деталјаскөсө вәјны дїнөчыс, медөмы станокјаскөсө ужөдны нөвї сувтавөтө?

Поэө, ставсө поэө. Нө заводса дїректор Челөков, сыдөн отсөвө Звәјалов да інженерно-технїческөј персоналыс

асланыс консерватїзмөн не сөмын Ваңалыс отсәлөны, но і пәмдөчөны ужас.

Огсәлөм да гөгөрбөк төждөмө пыддї, внїманїөбн кышлөм, настроєнїесө кыпөдөм да бытөвөј условїесө јөщө бурмөдөм пыддї, Челөков јорт да постројкөмыс Ваңалыс вөсөг абыл вөчөм ужсө зїлөны чївтыны, эөбөм, а Афәнаөвөс (партком) да Вїлегжәнїөв (комсомолскөј комїтет) јортјас өлөны кыці јандыөтөм өвїдетелјас.

Комсомолскөј да партїнөј комїтетјас стахановскөј двїженїесө „котыртөмы“ понтөм засөдәнїејаскөн да совещәнїејаскөн, торїөдчөмадө завод пыщкөсөмыс, ужөмыс, работнїјасөмыс. Некытмө өн аззы вөсөг торја өменәјаслыс да ударнїкјаслыс уж показателјаскөсө.

Стахановскөј двїженїејө колө котыртны. І Ваңалөн тырмытөторїныс сыын, мыј сїжө кыці комсөрг аслас личнөј прїмер выдөс ез-на котырт новостројкаса томјөзөс, медөмы коллектївыс эөнәс дої стахановскөјөн.

Җола Өлөксан.

